

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/31/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714200782
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3714200782.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. P., nar. XX. XX. XXXX, zastúpenú opatrovníka Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici, dieťa rodičov: matky Mgr. S. P., nar. 09. XX. XXXX, bytom Q. XXX/XX, F. W., zastúpenej RNDr. Dušanom Marčekom, bytom Stred 50/26, Považská Bystrica a otca Mgr. P. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. XXX/XX, F., zastúpeného JUDr. Vladimírom Štrbikom, advokátom, so sídlom Námestie slobody 22, Prievidza, o zvýšenie výživného a schválenie výberu matky z účtu maloletej Nikoly, na odvolania otca proti rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6P/8/2014-377 zo dňa 28. júla 2016 a č.k. 6P/8/2014-401 zo dňa 19. decembra 2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 6P/8/2014-377 zo dňa 28. júla 2016 p
o t v r d z u j e .

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 6P/8/2014-401 zo dňa 19. decembra 2016 m e n í
tak, že návrh matky maloletej A. na schválenie výberu sumy 193,- eur z účtu maloletej A. z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom č.k. 6P/8/2014-377 zo dňa 28. júla 2016 rozhodol, že otcovi zvyšuje výživné na maloletú A. zo sumy 100,- na 120,- eur mesačne od 01. 09. 2013 a na sumu 150,- eur mesačne od 01. 09. 2015, vo zvyšku návrh matky na zvýšenie výživného zamietol, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 4P/43/2011-308 zo dňa 16. 02. 2012. Toto rozhodnutie súd odôvodnil tým, že matka maloletej A. žiadala svojím návrhom, aby súd zvýšil otcovi výživné na maloletú A. od 01. 09. 2013 na 120,- eur mesačne a zároveň schválil jej výber finančnej sumy 193,- eur z účtu maloletej A., za účelom preplatenia výdavku na zakúpenie autosedačky a školskej tašky pre maloletú. Neskôr v priebehu konania matka svoj návrh upravila tak, že žiadala, aby súd zvýšil otcovi výživné na maloletú A. od 01. 09. 2013 na 120,- eur mesačne, od 01. 09. 2014 na 150,- € mesačne a od 01. 09. 2015 na 180,- € mesačne. Súd v konaní dokazovaním zistil, že maloletá A. P. je nemanželským dieťaťom Mgr. S. P. a P. P. P.. Rodičia maloletej spolu v minulosti žili a dieťa vychovávali. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 16. 02. 2012 č.k. 4P/43/2011-308, bolo zastavené konanie o návrhu otca, o zverenie maloletej A. do osobnej starostlivosti otca a určenie výživného matke. Zároveň súd schválil dohodu rodičov, podľa ktorej bola maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazal platiť výživné po 100,- eur mesačne tak, že 80,- eur mesačne bude poukazovať matke maloletej a 20,- eur mesačne na osobitný účet maloletej A., ktorý v jej prospech zriadila matka. Rodičia sa dohodli o styku otca s maloletou A.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23. 02. 2012. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 05. 03. 2013 č.k. 7P/123/2012-70 bol návrh

matky o zvýšenie výživného a návrh otca o zníženie výživného zamietnutý. V tomto konaní je uvedené, že v čase vyhlásenia rozsudku Okresného súdu v Považskej Bystrici č.k. 4P 43/2011-308 mali obaja rodičia jednu vyživovaciu povinnosť. Maloletá A. navštevovala materskú školu. Matka potom ako na vlastnú žiadosť rozviazala pracovný pomer na Základnej škole na ulici Energetikov v Prievidzi, sa stala nezamestnanou. Bola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici a jej jediným príjmom bol zárobok vo výške 90,- eur mesačne netto, ktorý poberala od Akadémie vzdelávania v Považskej Bystrici, kde pracovala na základe dohody o vykonaní práce. Otec ako učiteľ zarábala 557,43 eur mesačne netto. V dôsledku odvolania matky maloletej Krajský súd v Trenčíne dňa 31. 07. 2013 rozsudkom sp.zn. 17CoP 83/2013 rozsudok okresného súdu potvrdil. Matkou dieťaťa bolo vo veci podané dovolanie a Najvyšší súd SR dovolanie matky dieťaťa odmietol. Od 01.09.2013 navštevuje maloletá A. Základnú školu na sídlisku Stred v Považskej Bystrici a návštevou školy sa jej náklady zvýšili v súvislosti s poplatkami, ktoré musí matka v škole platiť a nákupom školských pomôcok. Školský klub stojí mesačne 4,- eurá. A. navštevuje tanečný krúžok na Základnej škole na sídlisku Hliny v Považskej Bystrici, kam ju matka vozí autom. Za návštevu krúžku platí matka dcére 6,65 eur mesačne. Podľa potvrdenia Základnej školy na ulici Energetikov č. 242/39 v Prievidzi zo dňa 10. 08. 2011, pracovala matka dieťaťa ako učiteľka tejto školy od 02. 09. 2010 do 31. 12. 2010 a pracovný pomer bol ukončený dohodou na žiadosť matky dieťaťa. Odvtedy je matka dieťaťa nezamestnaná a evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici. Istý čas pracovala na základe dohody o vykonaní práce v Akadémii vzdelávania v Považskej Bystrici, kde zarábala 90,- eur mesačne. Neskôr bola nezamestnaná a podľa potvrdenia Materského centra Včielka na Základnej škole Rozkvet 2047 v Považskej Bystrici zo dňa 11. 04. 2016, bola matka dieťaťa v tomto centre zamestnaná v rámci národného projektu MPSVaR Rodina a práca, v čase od 18. 05. 2015 do 31. 10. 2015. Jej čistá mzda bola cca 545,- eur mesačne. Podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Považskej Bystrici, pracovala matka dieťaťa v čase od 01. 01. 2016 do 30. 06. 2016 20 hodín týždenne, ako dobrovoľníčka na Základnej škole Slovenských partizánov v Považskej Bystrici a bol jej poskytovaný paušálny príspevok vo výške 198,90 eur mesačne. Túto prácu ukončila 30. 06. 2016 a odvtedy je nezamestnaná. Matka dieťaťa uvádza trvalé bydlisko na sídlisku Stred 50/26 v Považskej Bystrici v byte svojho brata, ktorý ju v konaní zastupuje. Tvrdí však, že býva v 4-izbovom byte svojich rodičov na Q. ulici v F. W.. Predložila zmluvu o nájme bytu, ktorú uzatvorila so spoločnosťou Antares Slovakia, s.r.o. Trenčín dňa 28. 10. 2014, spoločníkom a konateľom v uvedenej spoločnosti je jej zástupca, ktorý je jej bratom. Podľa zmluvy si prenajala od spoločnosti Antares Slovakia, s.r.o. Trenčín 1-izbový byt č. 2, na Štúrovej ulici č. 34 v Považskej Bystrici, na obdobie od 01.11.2014 do 31.10.2015. V zmluve nie je uvedená cena nájmu, ale na pojednávaní dňa 05.02.2015 matka dieťaťa uviedla, že za byt platí viac ako 200,- eur mesačne. V tomto byte sa s dcérou občas zdržuje. V minulosti mala od spoločnosti Antares Risk, s.r.o. Trenčín požičaný osobný automobil Toyota Avensis, za ktorý v roku 2014 zaplatila 1.702,32 eur. Súd disponuje zmluvou o výpožičke uzatvorenou medzi spoločnosťou Antares Risk, s.r.o. a matkou maloletej A. zo dňa 23. 05. 2014, ktorou spoločnosť Antares Risk, s.r.o. Trenčín vypožičala matke maloletej motorové vozidlo Toyota Avensis, na obdobie od 26. 05. 2014 do 23. 06. 2016. Nebolo dohodnuté či matka dieťaťa za vypožičanú vec bude platiť. Odpredajom bytu, ktorý vlastnila s otcom dieťaťa získala 19.900,- eur a tieto používala na svoju potrebu. Uviedla, že jej finančne pomáhajú rodičia, ale aj jej brat, ktorí jej požičiavajú peniaze alebo peniaze dávajú. Priemerný netto zárobok otca v čase vyhlásenia rozsudku dňa 26. 02. 2015 bol 595,42 eur. Podľa správy jeho zamestnávateľa bol jeho priemerný netto zárobok za rok 2013 572,92 eur mesačne, za rok 2014 699,96 eur mesačne, za prvých 8 mesiacov roku 2015 736,15 eur mesačne a od septembra 2015 do konca januára 2016 799,66 eur mesačne. Na pojednávaní dňa 30. 05. 2016 otec maloletej A. uviedol, že 03.05.2016 mu zomrela stará matka, ktorá bývala v D., ktoré sú v okrese Prievidza, asi 22 km od okresného mesta. Otec dieťaťa sa v tomto mesiaci dohodol, že bude rodičom platiť nájomné za byt po 200,- eur mesačne, pričom v byte bude bývať prevažne sám, pretože rodičia budú bývať v rodinnom dome po starej matke a poplatky spojené s bývaním v 3-izbovom veľkometrážnom byte predstavujú 200,45 eur mesačne. Otec dieťaťa platí za mobilný telefón a internet 38,48 eur, 13,- eur mesačne úrazovú poisťku, 33,- eur mesačne predstavujú náklady na cestovné do zamestnanie, či ide autom alebo mestskou hromadnou dopravou, 26,90 eur ročne platí vývoz domového odpadu a pokiaľ ide pre dcéru autom, predstavujú náklady na naftu na jedno dovezenie a odvezenie dcéry 25,- eur. Otec maloletej A. vyštudoval pedagogiku a hudobnú výchovu, na pedagogickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Ako učiteľ pracuje od roku 2003. Dňa 03.09.2012 uzatvoril s pedagogickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave zmluvu o rozšírení štúdia o odbor občianska náuka a za rozšírenie vzdelania zaplatil 1.700,- eur. Od svojich rodičov podľa jeho tvrdenia si požičal 2.000,- eur, ktoré im v poslednom období začal splácať. Súd zaslal otázky základným školám a základným školám

s materskými školami v obvode svojho sídla, či v období od 01. 01. mali voľné miesto učiteľa anglického jazyka. Základné školy oznámili súdu, že takéto voľné miesta nemajú, okrem Základnej školy na sídlisku Rozkvet 2047 v Považskej Bystrici, ktorá oznámila súdu, že 01.09.2011 bol prijatý na voľné miesto učiteľa anglického jazyka kvalifikovaný učiteľ. Základná škola na Nemocničnej ulici 987/2 v Považskej Bystrici oznámila súdu, že v uvedenom období bol na voľné pracovné miesto pre učiteľa anglického jazyka prijatý kvalifikovaný učiteľ. Základná škola na sídlisku Stred 44/1 v Považskej Bystrici oznámila súdu, že od roku 2011 mali voľné miesto k 01.09.2013 a bola prijatá učiteľka na krátený úväzok. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine. Uviedol, že v čase poslednej úpravy výživného bol príjem matky 90,- eur mesačne a príjem otca 557,43 eur mesačne. Obaja rodičia mali jednu vyživovaciu povinnosť. Maloletá A. navštevovala materskú školu. Od 01.09.2013 navštevuje maloletá A. základnú školu, čo má za následok, že jej potreby vzrástli. Matka maloletej je dlhodobo nezamestnaná a z jej správania napokon súd zistil, že má záujem získať primerané zamestnanie, čo sa jej nedarí. Pokiaľ aj niektoré základné školy oznámili súdu, že v čase keď matka dieťaťa je nezamestnaná, prijali do zamestnania učiteľov anglického jazyka, matka dieťaťa zrejme nemala vedomosť o voľných pracovných pozíciách a preto sa o ne neuchádzala. Je však pravdou, že na základe dohody o vykonaní práce pracovala v Akadémii vzdelávania v Považskej Bystrici a prostredníctvom úradu práce sa v rokoch 2015 a 2016 krátkodobo aktívne zúčastňovala prác, ktoré jej úrad práce na základných školách poskytol. Nie je teda pravdou, že by sa práci vyhýbala. Pretože je vo finančnej tiesni, finančne jej pomáhajú pôžičkami a darmi rodičia a solventný brat. Priemerný netto zárobok otca v roku 2013 predstavoval 572,92 eur mesačne. Na základe zvýšených potrieb maloletej A. súd potom zvýšil výživné otcovi od 01.09.2013 na 120,- eur mesačne a od 01. 09. 2015, keď jeho priemerný zárobok predstavoval 736,15 eur a neskôr 799,66 eur na 150,- eur mesačne. Zameškané výživné zaviazal otca maloletej zaplatiť matke maloletej do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V priebehu konania matka netrvala na svojom návrhu, aby súd schválil jej výber z účtu maloletej, preto súd o tomto návrhu nerozhodol.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 6P/8/2014-401 zo dňa 19. decembra 2016 schválil výber 192,90 eur z účtu maloletej A. P. č. XXXXXXXXXXX/XXXX v prospech matky maloletej Mgr. S. P. a vo zvyšku návrh matky na schválenie výberu zamietol. Toto rozhodnutie odôvodnil tým, že matka maloletej A. podala spolu s návrhom na zvýšenie výživného otca na maloletú A. aj návrh na schválenie jej výberu finančnej sumy 193,- eur z účtu maloletej A., za účelom preplatenia výdavku na zakúpenie autosedačky a školskej tašky pre maloletú. O návrhu matky na zvýšenie výživného súd rozhodol rozsudkom č.k. 6P/8/2014-377 zo dňa 28.07.2016, proti ktorému podal odvolanie otec maloletej. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vrátil predmetnú vec súdu prvej inštancie bez rozhodnutia o odvolaní otca, nakoľko prvoinštančný súd nerozhodol o návrhu matky maloletého dieťaťa na schválenie výberu finančnej sumy vo výške 193,- eur z účtu maloletej, za účelom preplatenia výdavkov na zakúpenie autosedačky a školskej tašky. Súd vykonal dokazovanie, z ktorého zistil, že matka maloletej dňa 28.05.2013 kúpila dcére autosedačku za 149,90 eur a školskú tašku za 43,- eur. Otec dieťaťa predložil doklad o tom, že 13.03.2008 kúpil maloletej Nikole autosedačku za 6.920,- Sk a táto bola určená pre dieťa vážiace od 9 do 36 kg. Zobrala si ju matka dieťaťa. Matka dieťaťa uviedla, že maloletá A. z autosedačky, ktorá jej bola kúpená v čase keď mala 1 rok vyrástla a preto jej musela kúpiť novú autosedačku. Takisto musela dcére z príležitosti nástupu do základnej školy kúpiť školskú tašku. Matka maloletej A. je dlhodobo nezamestnaná. To, že si prácu hľadá preukázala tým, že pokiaľ má možnosť brigádnicky pracuje v školských zariadeniach. Matka nemá žiaden príjem a preto súd schválil výber finančných prostriedkov z účtu maloletej A. v prospech matky, ktoré slúžili na zakúpenie autosedačky a školskej tašky. Vo zvyšku návrh matky zamietol.

3. Proti týmto rozsudkom podal včas odvolanie otec maloletej A..

4. V odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie č.k. 6P/8/2014-377 zo dňa 28. júla 2016 o zvýšení výživného otca na maloletú A. otec uviedol, že už samotný výrok tohto rozsudku je zmätočný, keď súd zvyšoval vyživovaciu povinnosť otca zo sumy 100 eur, pričom podľa platného súdneho rozhodnutia otec maloletej A. platil výživné vo výške 80 eur k rukám matky a 20 eur na šetriaci účet. Súd tak nemohol zvýšiť výživné otca na 120 eur mesačne zo sumy 100 eur. Okrem toho matka navrhovala zvýšenie výživného na 120 eur mesačne, nie na sumu 150 eur mesačne. Súd zmenu návrhu nepripúšťal a otec tak nevie, kde sa suma 150,- eur vzala. Na pojednávaní dňa 17.3.2016 súd pri oboznamovaní spisu oznámil, že matka pár dní pred pojednávaním založila do spisu podanie a vyzval ju, aby ho prečítala. Ona niekoľkostranové podanie okomentovala dvomi vetami a sudca toto neskôr v priebehu pojednávania doplnil, že matka žiada výživné 150 eur mesačne. Samotný obsah podania matky zostal otcovi utajený. Otec v odvolaní ďalej poukázal na skutočnosť, že dňa 29. 3. 2016 namietal zaujatosť konajúceho sudcu súdu prvej inštancii. Hlavným dôvodom tejto námietky bola skutočnosť, že v momente, keď zástupca

otca na pojednávaní dňa 17.3.2016 namietal, že matka maloletej nie je až taká nesolventná, keď si cez jarné prázdniny v roku 2016 mohla dovoliť dovolenku v Dubaji, konajúci sudca spontánne zareagoval, že dovolenku zaplatil brat matky ako úspešný podnikateľ. O tejto zahraničnej dovolenke pritom v priebehu pojednávania dovtedy nebola ani zmienka a je teda pravdepodobné, že konajúci sudca získal informácie o veci tzv. neprocesným spôsobom, teda inak ako dokazovaním a vnímaním všetkého, čo vyšlo v konaní v konaní najavo. Došlo tak k porušeniu práva otca na spravodlivý súdny proces. Súd prvej inštancie sa v priebehu konania viac krát zameril na zisťovanie zárobku, pričom nakoniec jeho priemerný zárobok nevyočítal za 12 mesiacov ale ho vypočítal za mesiace september 2015 až január 2016, čím zahrnul do výpočtu aj obdobie odmien a zvýšených príjmov. Týmto spôsobom navýšil priemerný zárobok otca, ktorý jeho zvýšenie dosiahol len vďaka zvýšeniu vlastnej kvalifikácie, svojim štúdiom, čo predstavovalo aj nemalé náklady, ktoré musel vynaložiť a teraz musí splácať. Súd v podstate odobril záhaľčivý spôsob života matky, ktorá je už 5 rokov evidovaná na úrade práce, hoci má štátnice z anglického a nemeckého jazyka a v dnešnej dobe by mala veľmi dobré uplatnenie. Matka naposledy pracovala ako učiteľka na základnej škole, odkiaľ odišla, podľa vlastného vyjadrenia preto, že mala lepšiu ponuku práce. Súd prvej inštancie v konaní napriek návrhom otca nezisťoval, odkiaľ má matka maloletej príjem, dlhodobo neurobil na návrh otca dotaz na Sociálnu poisťovňu ohľadne platenia odvodov za matku a tento dôkaz vykonal až 30.5.2016, kedy vyšlo najavo, že matka maloletej bola určitý čas zamestnaná na aktivačných prácach. Súd napokon nevzal do úvahy pri určovaní vyživovacej povinnosti otca ani možnosti matky dosahovať príjem, pričom obaja rodičia sú povinní prispievať na maloleté dieťa podľa svojich možností a schopností. Otec v priebehu konania navrhol aj vykonať dôkazy za účelom zistenia, v akom byte matka s maloletou býva, aké má vytvorené podmienky na život. Sociálna pracovníčka síce vyšetrenie vykonala, ale s matkou ani s dieťaťom sa nestretla a za 5 rokov tak ani raz nevykonala šetrenia v mieste bydliska maloletej A.. Otec maloletej poukázal aj na skutočnosť, že súd prvej inštancie zvýšil jeho vyživovaciu povinnosť späť od 1.9.2013, hoci matka podala svoj návrh až dňa 27.1.2014. O spätnom určení výživného rozhodol súd prvej inštancie bez skúmania dôvodov pre takéto spätné určenie. Nakoniec otec maloletej uviedol, že súd prvej inštancie porušil ustanovenia O.s.p. aj pokiaľ ide o rozhodovanie o náhrade trov konania, keď si on uplatnil k náhrade trovy konania, ktoré zavinila matka maloletej. Tie mu vznikli tým, že dňa 31.7.2014 sa malo uskutočniť pojednávanie, ktoré však bolo odročené z viny matky a jej zástupcu a rovnako dňa 20.11.2014 sa malo konať vo veci pojednávania, ktorého bolo opätovne odročené z viny matky a jej zástupcu, hoci ani pri jednom z týchto pojednávanií matka a jej zástupca predtým pojednávania nežiadali odročiť. Otec preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutia.

5. Otec v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie č.k. 6P/8/2014-401 zo dňa 19. decembra 2016 uviedol, že z rozhodnutia súd prvej inštancie nie je zrejmé, či sa jedná o rozhodnutie podľa § 212, resp. 213 Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“. Rozhodnutie je tak nejasné a nezrozumiteľné. Poukázal aj na skutočnosť, že o návrhu matky na schválenie výberu 193 eur z účtu maloletej už súd prvej inštancie raz rozhodol, kedy rozsudkom schválil výber z účtu maloletej vo výške 360 eur a vo zvyšku 193 eur návrh matky zamietol. Toto rozhodnutie bolo zrušené odvolacím súdom. V napadnutom rozsudku potom súd prvej inštancie zmenil svoj názor a výber sumy matkou povolil. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil len tým, že matka nemá žiaden príjem a preto jej výber z účtu maloletej schválil. Súd prvej inštancie však nevykonal žiadne dokazovanie na zistenie príjmov matky a uspokojil sa s tým, že matka na otázku súdu odkiaľ má finančné prostriedky na prenájom bytu 200 eur mesačne a na auto 200 eur mesačne odpovedala, že peniaze má, nekradne a odkiaľ ich má odmieta uviesť. Otec poukázal na skutočnosť, že matka sama rozviazala pracovný pomer a tak zo svojej viny je v súčasnosti nezamestnaná a prišla o príjem zo zamestnania. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je teda nesprávne a navyše bolo vydané aj sudcom, voči ktorému vzniesol otec námietku zaujatosti, na ktorej trvá. Navrhol preto aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Matka maloletej A. sa písomne vyjadrila k odvolaniu otca sa proti rozsudku súdu prvej inštancie o zvýšení jeho vyživovacej povinnosti na maloletú. Uviedla, že námietky otca, že nevie odkiaľ sa vzala suma 150 eur výživného, sú nezmyselné, pretože súd nie je viazaný návrhom a môže prisúdiť viac aj bez toho, aby to ktorýkoľvek z účastníkov navrhoval. Vyjadrenie, ktoré doručila do spisu pred pojednávaním nie je dôkazom a zákon nepredpisuje žiadnu určitú formu jeho vykonania. Pokiaľ ide o námietky otca, že konajúci sudca súdu prvej inštancie zrejme získal informácie o veci neprocesným spôsobom, s takýmito námietkami sa matka stotožňuje. Sudca v priebehu konania viackrát sám odpovedal na otázky položené účastníkovi a z tohto dôvodu aj matka podávala námietky voči zneniu zápisnice. Čo sa týka veci samej, matka poukázala na skutočnosť, že otec mal čistý príjem takmer 800 eur mesačne. Otec preukázal nevyhnutné náklady vo výške asi 120 eur mesačne. Používa dve autá,

jedno, ktoré bolo v spoluvlastníctve rodičov maloletej A. a druhé si požičiava od svojej matky. Maloletá má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Matka nechápe, prečo by mal súd zohľadňovať skutočnosť, že otec sa pri zvyšovaní vzdelávania zadlžil a nevie ako by sa toto malo prejavíť na výške výživného otca na maloletú. Tiež nerozumie dokazovaniu, ktoré vo veci vykonal súd prvej inštancie, pretože toto súd vykonal podrobne len voči nej, ktorá nie je povinná platiť výživné, a voči otcovi vykonal len jeden z navrhnutých dôkazov, keď zistil jeho príjem. Zástupcovi matky maloletej súd neumožnil ani predniesť záverečnú reč na pojednávaní, hoci zástupca otca takúto možnosť dostal. Súd ukončil dokazovanie pred záverečnými rečami, hoci to malo byť v zmysle procesných predpisov a súdnej praxe naopak. Na záver matka zhrnula, že výživné na maloletú A. bolo naposledy určené v sume 100 eur mesačne vo februári 2012. Návrh matky na zvýšenie výživného bol podaný po nástupe maloletej do 1. ročníka základnej školy, v súčasnosti je maloletá už vo 4. ročníku. Za ten čas sa plat otca nie nepatrne zvýšil a stále sa zvyšuje. Navrhla preto, aby súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že výživné otca na maloletú A. s účinnosťou od 1.9.2013 zvýši na 120 eur mesačne, s účinnosťou od 1.9.2014 na 150 eur mesačne a s účinnosťou od 1.9.2015 na 180 eur mesačne.

7. Opatrovník maloletej A. sa k odvolaniu otca proti rozsudku súdu prvej inštancie o zvýšení vyživovacej povinnosti tiež písomne vyjadril. Poukázal na to, že na strane maloletej došlo k podstatnej zmene pomerov, nakoľko v čase posledného určenia vyživovacej povinnosti navštevovala predškolské zariadenie a v súčasnosti je už žiačkou 4. ročníka základnej školy. Primerane veku tak stúpili náklady na stravu, ošatenie, zabezpečovanie školských potrieb. Náklady na výchovu maloletej sa zvyšujú aj v súvislosti s jej voľnočasovými aktivitami. K zmene pomerov došlo aj na strane otca, nakoľko došlo k nárastu jeho mzdy. Je preto v záujme maloletej aby sa vyživovacia povinnosť otca zvýšila a to primerane potrebám maloletej A. a majetkovým potrebám otca.

8. K odvolaniu otca proti rozsudku súdu prvej inštancie o schválení výberu matky z účtu maloletej matka maloletej uviedla, že otec v odvolaní pokračuje vo svojom osočovaní a klamstvách. Otec v odvolaní uvádza stále tie isté veci a názory, ku ktorým sa ona už vyjadrila. Schválenie výberu z účtu maloletej nežiada matka pre seba ale z dôvodu, že na základných potrebách maloletej by sa mal podieľať aj otec.

9. K vyjadreniu matky na svoje odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie o zvýšení vyživovacej povinnosti sa písomne vyjadril otec maloletej A.. Uviedol, že vo vyjadrení matky sú len jej osobné útoky voči otcovi. Nechápe ako si to matka, ktorá je viac ako 5 rokov nezamestnaná, žije záhaľčivým spôsobom života na úkor príbuzných a je nesprávnym príkladom pre maloletú A., môže vlastne dovoliť.

10. K tomuto vyjadreniu otca matka písomne uviedla že konanie sa naťahuje, nie vinou účastníkov konania, a žiada o urýchlené doriešenie veci. Maloletá končí 4. ročník základnej školy a ešte v tomto kalendárnom roku nastúpi na 2. stupeň základnej školy. Opätovne preto žiada, aby odvolací súd s prihliadnutím na zvyšovanie miezd učiteľov a prechod dieťaťa na 2. stupeň základnej školy, zvýšil zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na 180 eur mesačne.

11. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 6P/8/2014-377 zo dňa 28. júla 2016 o zvýšení vyživovacej povinnosti otca na maloletú A. je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 6P/8/2014-401 zo dňa 19. decembra 2016 podľa § 388 CSP zmeniť a návrh matky na schválenie výberu z účtu maloletej zamietnuť z týchto dôvodov:

12. Pokiaľ ide o zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletú A. odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam otca maloletej A. dodáva nasledovné:

13. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

15. V preskúmvanej veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie sa riadil citovanými zákonnými ustanoveniami, dostatočne zistil skutkový stav a správne rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti otca na maloletú A. zo sumy 100,- eur na sumu 120,- eur mesačne od 01. 09. 2013 a na sumu 150,- eur mesačne od 01. 09. 2015. Takéto zvýšenie považoval aj odvolací súd za zodpovedajúce odôvodneným potrebám maloletej A., ktoré boli v konaní preukázané a rovnako aj zodpovedajúce schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov maloletých detí.

16. Ak otec maloletej A. namieta, že nevie, kde sa vzala suma výživného 150,- eur mesačne, keď matka navrhovala len zvýšenie na sumu 120,- eur mesačne, tak odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v zmysle § 153 ods. 2 O.s.p. v znení platnom a účinnom v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu. Konania o určení vyživovacej povinnosti rodiča na maloleté dieťa /vráťanie zvýšenia vyživovacej povinnosti/ patria medzi konania, ktoré mohol súd začať aj bez návrhu a preto v takomto konaní nie je súd viazaný návrhmi účastníkov ohľadne výšky vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa. Môže teda výživné rodiča na maloleté dieťa určiť aj v sume vyššej ako to požadoval účastník. Z rovnakého dôvodu, že súd nie je v takomto konaní viazaný návrhom účastníka, nie je potrebné, aby v prípade, že navrhovateľ zmení požadovanú výšku výživného na maloleté dieťa, konajúci súd rozhodoval o pripustení zmeny návrhu na začatie konania. Rovnako tak niet podľa súdnej praxe žiadneho dôvodu, aby konajúci súd, v prípade, že svojim rozhodnutím neurčí vyživovaciu povinnosť v sume požadovanej navrhovateľom ale v sume nižšej, zamietol návrh navrhovateľa vo zvyšnej časti.

17. V predmetnom konaní tak mohol konajúci súd prvej inštancie zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca na maloletú A. aj na sumu vyššiu ako to požadovala vo svojom návrhu na začatie konania matka. Okrem toho matka v písomnom podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 14.03.2016 žiadala zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca na sumu 150 eur mesačne, pričom konajúci súd prvej inštancie nemusel pripúšťať takúto zmenu návrhu na začatie konania. Tvrdenia otca, že s týmto podaním matky /nie niekoľkostranovým ako otec uvádza, keď toto je len v rozsahu 1,5 strany formátu A4/ nebol oboznámený v celom rozsahu neobstoja, keď procesný predpis - O.s.p. neurčoval spôsob akým má byť protistrana oboznámená s takýmto podaním, pričom matka na výzvu súdu na pojednávaní dňa 17. marca 2016 podstatný obsah svojho podania predniesla. Podľa odvolacieho súdu tak nedoručením podania matky zo dňa 14.03.2016 otcovi nedošlo k porušeniu práva otca na spravodlivý súdny proces.

18. Nemožno súhlasiť ani s názorom otca, že jeho výživné na maloletú A. nebolo naposledy určené v sume 100,- eur mesačne, keď 80,- eur mesačne platil k rukám matky maloletej a 20,- eur na sporiaci účet dieťaťa. Obe uvedené sumy vo svojom súhrne predstavujú výživné otca na maloletú A., líšia sa len svojím bezprostredným určením, keď suma 80,- eur bola určená na plnenia každodenných odôvodnených potrieb maloletej a suma 20,- eur, hoci rovnako určená na uspokojovanie potrieb maloletej, mala slúžiť na vytvorenie finančnej rezervy, úspor, z ktorých by mohli byť hradené nepredvídateľné náklady na výživu maloletej A., na uspokojenie ktorých bežné výživné nepostačuje alebo náklady síce predvídateľné, ale zvlášť vysoké.

19. Podľa odvolacieho súdu neobstojí ani ďalšia odvolacia námietka otca maloletej A., že vo veci rozhodoval sudca, ktorý mal byť z prejednávania a rozhodnutia veci vylúčený, pretože sa skutočnosti o veci dozvedel tzv. neprocesným spôsobom. Otec maloletej podal z rovnakého dôvodu, ako teraz uvádza v odvolaní, námietku zaujatosti zákonného sudcu súdu prvej inštancie už dňa 31.3.2016. Táto námietka zaujatosti bola predložená tunajšiemu súdu ako súdu nadriadenému, ktorý dňa 13.04.2016 vec vrátil bez rozhodnutia o námietke zaujatosti s tým, že otec maloletej uviedol v námietke len okolnosti týkajúce sa postupu sudcu v konaní a preto sa podľa vtedy platného a účinného ustanovenia § 15a ods. 5 O.s.p. na túto námietku neprihliada. Odvolací súd preto nebude skúmať, či vo veci konal a rozhodoval vylúčený sudca, keď otec jeho zaujatosť namieta opakovane z rovnakých dôvodov.

20. Pokiaľ ide o schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, ktoré boli rozhodujúce pre určenie zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú A., a ktorých zistenie u seba, resp. nezistenie na strane matky, otec v odvolaní namieta, ani tu odvolací súd nezistil v postupe súdu prvej inštancie pochybenie. Súd prvej inštancie zistil a v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol priemerný zárobok otca v zamestnaní za obdobie od januára 2013 do januára 2016. Je pravdou, že tento uviedol jednotlivo za rok 2013, za rok 2014 a potom za prvých osem mesiacov roku 2015 a nakoniec za obdobie september 2015 až január 2016, čo ale nijako výšku zárobku otca za celé uvedené obdobie nemôže zmeniť. Okrem toho ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že je potrebné opätovne zvyšovať výživné otca na maloletú A. od 1.9.2015, je len dôvodné, že zárobok otca uvádzal osobitne za obdobie od septembra 2015, pričom s ohľadom na dátum rozhodovania súdu prvej inštancie /28. júla 2016/ nebol žiadny logický dôvod, aby súd prvej inštancie nevzal pre obdobie zvýšenia vyživovacej povinnosti otca od 1.9.2015 do úvahy zárobok otca za január 2016, keď bol tento v konaní zistený. Čo sa týka schopností, možností

a majetkových pomerov matky maloletej A., aj tieto súd prvej inštancie v konaní zisťoval a posudzoval ich, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Pri hodnotení ich významu pre zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletú A. nemožno zabúdať na to, že maloletá, v súčasnosti vo veku 10 rokov, je zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá tak realizuje každodennú starostlivosť o maloletú A.. Táto osobná starostlivosť matky do určitej miery vyvažuje peňažné plnenie vyživovacej povinnosti zo strany druhého rodiča - otca, pretože podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

21. Nakoniec odvolací súd nezistil nesprávnosť ani v rozhodnutí súdu prvej inštancie, ktorým bola otcovi zvýšená vyživovacia povinnosť na maloletú A. späťne, od 1.9.2013. K zmene pomerov na strane maloletej A., ktoré odôvodňovali zvýšenie výživného zo strany otca došlo nepochybne od 1.9.2013, kedy maloletá nastúpila školskú dochádzku. Matka svoj návrh na začatie konania podala dňa 27.1.2014, teda s časovým odstupom asi 5 mesiacov od zmeny pomerov maloletej. Takýto časový odstup považuje odvolací súd za ospravedliteľný a vychádza pritom z toho, že zmena pomerov maloletej sa vo zvýšení výdavkov na jej výživu nemôže prejavíť hneď prvý deň nástupu do školy. Výdavky súvisiace so začatím školskej dochádzky /stravné v škole, cestovné do školy, platby za učebné pomôcky, platby na združenie rodičov, platby za školský klub - družinu a podobne/ sa nepochybne objavujú niekoľko prvých mesiacov po začatí školského roka. Je preto ospravedliteľné, ak matka podala svoj návrh na zvýšenie výživného na maloletú A. až po určitom ustálení situácie vo výdavkoch na školskú dochádzku maloletej.

22. Čo sa týka druhého z napadnutých rozsudkov súdu prvej inštancie, rozsudku č.k. 6P/8/2014-401 zo dňa 19. decembra 2016, ktorým súd prvej inštancie schválil výber matky z účtu maloletej, tu odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nesprávne. V konaní bolo preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 16. 02. 2012 č.k. 4P/43/2011-308 bola okrem iného schválená dohoda rodičov, podľa ktorej bola maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazal platiť výživné po 100,- eur mesačne tak, že 80,- eur mesačne bude poukazovať matke maloletej a 20,- eur mesačne na osobitný účet maloletej A., ktorý v jej prospech zriadila matka. Matka preukázane dňa 28.05.2013 kúpila maloletej A. autosedačku za 149,90 eur a školskú tašku za 43,- eur a v tomto konaní požadoval od súdu schválenie výberu týchto súm z osobitného účtu maloletej A.. Ako už odvolací súd uviedol, sumy 80,- eur a 20,- eur predstavujúce v súhrne výživné otca na maloletú A. určené dohodou rodičov, sa líšia svojím bezprostredným určením, keď suma 80,- eur bola určená na plnenia každodenných odôvodnených potrieb maloletej a suma 20,- eur, hoci rovnako určená na uspokojovanie potrieb maloletej, mala slúžiť na vytvorenie finančnej rezervy, úspor, z ktorých by mohli byť hradené nepredvídateľné náklady na výživu maloletej A., na uspokojenie ktorých bežné výživné nepostačuje alebo náklady síce predvídateľné, ale zvlášť vysoké.

23. Odvolací súd je toho názoru, že nákup autosedačky a školskej tašky nepredstavuje náklady, ktoré by mali byť uhradené z peňažných prostriedkov na osobitnom účte maloletej A. vytvorených z uvedenej časti výživného otca na maloletú určené na tvorby úspor. S ohľadom na cenu týchto vecí, bežné výživné otca i vlastné majetkové pomery, schopnosti a možnosti, mohla matka včas skalkulovať potreby maloletej A. a finančné prostriedky si zadeliť takým spôsobom, aby na nákup týchto vecí nemusela čerpať prostriedky zo sporiaceho účtu maloletého dieťaťa. Nasporené prostriedky majú slúžiť do budúcnosti na pokrytie nepredvídateľných potrieb maloletej A. alebo tých, ktoré síce možno predvídať ale náklady na ich uspokojenie sú výrazne vyššie /ako napríklad štúdium mimo miesta bydliska/, prípadne na uspokojovanie potrieb maloletej v období, kedy by sa zmenili schopnosti a možnosti otca platiť výživné a tento by už nemohol platiť bežné výživné na maloletú v sume, ktorá postačuje na uspokojovanie každodenných potrieb maloletej.

24. Na základe uvedených záverov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 6P/8/2014-377 zo dňa 28. júla 2016 o zvýšení vyživovacej povinnosti otca na maloletú A. podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil a rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 6P/8/2014-401 zo dňa 19. decembra 2016 podľa § 388 CSP zmenil tak, že návrh matky maloletej A. na schválenie výberu sumy 193,- eur z účtu maloletej A. zamietol.

25. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Otec maloletej si v odvolaní uplatnil k náhrade tzv. separátne trovy konania /§ 256 ods. 2 CSP, predtým § 147 ods. 1 O.s.p./, ktoré mu mali vzniknúť odročením pojednávaní pred súdom prvej inštancie v dňoch 31.7.2014 a 20.11.2014 z viny matky maloletej. Na priznanie náhrady takýchto trov konania otcovi maloletej odvolací súd nezistil žiaden dôvod. Oboch uvedených pojednávaní pred súdom prvej inštancie sa podľa obsahu zápisníc zúčastnil zástupca matky, otec maloletej, jeho zástupca a kolízny opatrovník maloletej. Matka maloletej sa pojednávaní nezúčastnila. Obe pojednávania boli odročené bez návrhu účastníkov súdom z dôvodu, že sa nedostavila matka, čo jej zástupca zdôvodnil tým, že nebola na pojednávania predvolaná.

Táto skutočnosť vyplýva aj z obsahu spisu, keď súd prvej inštancie na pojednávania zo strany matky predvolával len jej zástupcu, nie osobne aj matku maloletej. Odvolací súd dospel k záveru, že odročenie uvedených pojednávanií pred súdom prvej inštancie bez prejednaní veci nezavinila matka maloletej, pretože účastník konania nemá povinnosť sa pojednávania zúčastniť /je to len jeho právo/ s výnimkou situácie, kedy by konajúci súd považoval jeho osobnú prítomnosť na pojednávanií za potrebnú /napríklad z dôvodu, že chce vykonať jeho výsluch ako dôkaz/. V takých prípadoch má ale konajúci súd povinnosť účastníka osobne predvolať, prípadne jeho zástupcovi uložiť povinnosť, aby prítomnosť účastníka na pojednávanií zabezpečil. K takémuto procesnému postupu zo strany súdu prvej inštancie nedošlo a preto neprítomnosť matky maloletej na uvedených pojednávaniách nemožno vykladať tak, že z viny matky boli tieto pojednávania odročené a ona tak zavinila trovy konania otca vzniknuté v súvislosti s týmito pojednávaniami. Otec maloletej preto nemá nárok na náhradu takýchto separátnych trov konania.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleťého, styk s maloleťým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa CMP a to odňatím maloleťému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloleťým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloleťého prevziať.